

ПОТОЧНІ БІОЛОГІЧНІ АКТИВИ ТВАРИННИЦТВА: ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ

**ВОРОБИЙОВА Т.В., СТУДЕНТКА*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Сільське господарство є особливою сферою виробничої діяльності, оскільки в процесі виготовлення готової продукції, поряд з фінансовими, матеріально – технічними та трудовими ресурсами, використовуються ще й природні ресурси: земля та живі організми [1].

Відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи» поточні біологічні активи (ПБА) – це біологічні активи, здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, приносити в інший спосіб економічні вигоди протягом періоду, що не перевищує 12 місяців, а також тварини на вирощуванні та відгодівлі [2].

Залежно від напрямку та строку використання біологічні активи відносять до необоротних активів (довгострокові та незрілі довгострокові біологічні активи рослинництва і тваринництва) або до оборотних активів (поточні біологічні активи рослинництва і тваринництва).

Рахунок 21 «Поточні біологічні активи» призначений для обліку та узагальнення інформації про наявність та рух поточних біологічних активів тваринництва та рослинництва.

За дебетом рахунку 21 «Поточні біологічні активи» відображається надходження (оприбуткування зернових, технічних, овочевих та інших культур тощо, приплоду молодняку продуктивної й робочої худоби, вибракунаних з основного стада худоби для подальшої відгодівлі або реалізації без відгодівлі) поточних біологічних активів; приріст живої маси молодняку тварин, за кредитом - вибуття поточних біологічних активів унаслідок передачі на переробку, продаж, безоплатної передачі тощо[3].

Рахунок 21 «Поточні біологічні активи» має наступні субрахунки:

211 «Поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю»;

212 «Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю»;

213 «Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю».

* Науковий керівник: Литвинов А.І., к.е.н., доцент

За П(С)БО 30 поточні біологічні активи, справедливу вартість яких на дату балансу достовірно визначити неможливо, визнаються та відображаються за первісною вартістю, крім поточних біологічних активів рослинництва, які визнаються і відображаються на 23 рахунок «Незавершене виробництво». Такий підхід застосовується до періоду, у якому стає можливим визначити справедливу вартість поточних біологічних активів [3].

Важливим джерелом аналізу є фінансова звітність, в якій на звітну дату відображається майно підприємства та джерела його утворення, фінансовий стан та результати діяльності. В Балансі підприємства (ф. № 1) оборотні біологічні активи відображаються в розділі II Активу по статтях «Поточні біологічні активи» (р. 110) та «Незавершене виробництво» (р. 120). Зокрема по статті «Поточні біологічні активи» (р. 110) відображають справедливу чи первісну вартість дорослих тварин на відгодівлі і в нагулі, птиці, звірів, кролів, дорослих тварин, вибракунаних із основного стада для реалізації, молодняка тварин на вирощуванні і відгодівлі, а також справедливу вартість зернових, технічних, овочевих та інших культур. По статті «Незавершене виробництво» (р. 120) поряд з витратами на незавершене виробництво і незавершені роботи (послуги), вартістю напівфабрикатів власного виробництва, відображають первісну вартість поточних біологічних активів рослинництва [4].

У примітках до фінансової звітності поточні біологічні активи наводяться за такими групами:

- 1) тварини на вирощуванні та відгодівлі;
- 2) біологічні активи в стані біологічних перетворень (крім тварин на вирощуванні та відгодівлі);
- 3) інші поточні біологічні активи.

Інформація щодо поточних біологічних активів в стані біологічних перетворень відображається, виходячи із залишків по субрахунку 211 та по рахунку 23 незавершеного виробництва поточних біологічних активів [4].

Аналіз інформації, узагальненої на рахунках бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності не дає повної уяви про якісні та кількісні характеристики біологічних активів та їх зміну. Тому необхідно створити таку обліково-аналітичну інформаційну систему, в якій інформація буде оперативно формуватись і аналізуватись керівниками виробничих підрозділів, так як вони безпосередньо приймають участь у виробничих процесах, пов'язаних з біологічними перетвореннями рослин і тварин [5].

Література.

1. Писаренко Л.П. Поточні біологічні активи як об'єкт обліку та аналізу [Електронний ресурс] / Л.П. Писаренко. – Режим доступу: <http://intkonf.org>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Рахунок 21. Поточні біологічні активи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/plan-rahunkiv/class-2/rahunok-21.htm>.
4. Вишневський М. Облік поточних біологічних активів / М. Вишневський // Податки та бухгалтерський облік. – 2008. – № 67 (1147). – С. 15-23.
5. Остапчук О.В. Удосконалення обліку поточних біологічних активів рослинництва [Електронний ресурс] / О.В. Остапчук. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ

ГОЛИШЕВА Ю.О.,*

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

На сьогоднішній день облік розрахунків з підзвітними особами є досить важливою складовою облікових робіт, пов'язаних з відображенням розрахунків з дебіторами та кредиторами підприємства. Бухгалтерський облік розрахунків в цій сфері має притаманні лише йому особливості, які пов'язані із ідентифікацією поняття підзвітних осіб та грошових коштів, виданих підзвіт.

Підзвітними вважаються ті особами, які є працівниками підприємства та отримали грошові кошти (аванс) у підзвіт для здійснення майбутніх господарських витрат, а також на службові відрядження згідно з наказом (розпорядженням) керівника підприємства. Після їх отримання, підзвітна особа вступає із підприємством у юридичні відносини, в результаті яких у неї з'являються додаткові права та обов'язки.

* Науковий керівник: Крутько М.А., к.е.н., викладач